

Знай, що найкраще
віддаси Богові почесь
через Націю та в ім'я Нації
чинною любов'ю до України,
суворою мораллю борця
і творця вільного
державного життя.
Із Правил життя
українського націоналіста

29 (655)
20 липня
2017 р.

Тижневик «Галицька Просвіта» * Засновник – Івано-Франківське ОО ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка * Свідоцтво – ІФ № 521 від 15.06.2004 р. * Шеф-редактор – Степан Волковецький * Головний редактор – Богдан Вівчар * Літературний редактор – Ірина Шумада * Верстка – Ірина Галаса * Друк – КП фірма «ЛІК» * Тираж – 2000 примірників * Замовлення – № 1049 * Наша адреса: 76018, м. Івано-Франківськ, вул. М. Грушевського, 18 * тел. (0342) 75-05-86, * тел./факс (0342) 53-38-67 * e-mail: oblasna-prosvita@ukr.net * http://uaprosvita.if.ua/ * Наші реквізити: Р/р 26003300012896 в ПАТ «Ідея Банк» МФО 336310, код 04929075. * За зміст і достовірність інформації у рекламі відповідає рекламодавець * Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій і подає матеріали для дискусії * За точність викладених фактів відповідає автор * Редакція застерігає за собою право редагувати і скорочувати матеріали * Листування з читачами – тільки на сторінках газети

КОЛОНКА РЕДАКТОРА

І ПРОСТИ БЕЗЗАКОНІА НАШІ...

Кажуть, негоже рахувати гроші в чужому гаманці. Хоч як сказати. А якщо гаманець і чужий, а гроші складаємо ми? Це я про працю наших обранців у Верховній Раді. Власне, і не про їхні гаманці (хоч утримуємо їх на нашій податки), а про їхню роботу. А вона – не бий лежачого. З лютого по 14 липня, а це майже півроку, у пленарному режимі вони працювали аж... 33 дні. І ось так, «перепрацювавши», знову на півтора місяці пішли на канікули. Але ж задані уроки не виконані. І скільки їх перенесли на осінь... Важко сказати. Але, очевидно, що чимало.

Насамперед не розглянули медичну та освітню реформи, що віддає початок їхньої реалізації на невизначений термін. Та хіба недоробили тільки це. Скільки розмов про наступні дострокові чи чергові вибори і необхідність зміни виборчого законодавства, аби не стався реванш регіоналів, а такий потрібний законопроект так і не внесли на розгляд у сесійну залу. У цьому контексті й потреба нагальної заміни ЦВК, 13 із 15 членів якої вже давно пересиділи свій термін. Або, скажімо, чому досі не обрали омбудсмена чи аудитора НАБУ, не створили антимонопольного суду?..

Таких запитань, напевно, кожен із нас може задати чимало. Але задайте їх своїм обранцям, спитайте їх, чому вони так дружно стають на захист корупціонерів, коли до тих починають діставитися правоохоронці. Як це нещодавно сталося при арешті директора Львівського бронетанкового заводу, коли серед інших один із наших депутатів намагався взяти його на поруки. Бо виглядає, що парламент – суцільний клан корупціонерів.

Ви ж бачили, як вони дружно постали проти медичної реформи, яка, окрім усього, спрямована і на обмеження прибутків фармацевтичної мафії та її головних лікарів. Зрештою, їм вона не потрібна, бо лікуються у Феофанії або за кордоном, не те що простий людя.

А ще спитайте, чому вони елементарно просто не ходять на роботу. Так вишиванку будуть рвати і переконувати, що це не до них і не про них. Та є серед цієї братії і ті, хто бачить і усвідомлює їхню гріховність. І напевно, аби спонукати її до покаяння, повернути на праведний шлях група нардепів ініціювала законопроект – зміни до Регламенту, яким пропонують розпочинати пленарні засідання з молитви «Отче наш». Мовляв, вона щоденно надихатиме парламентарів на праведні й чесні вчинки і справи, відвертатиме їх від спокус корупції і наживи.

Виявляється, є ще такі наївні навіть серед нардепів. Та вони ж мають свої церкви, вихваляються мощами, управляють конфесіями, але це аж ніяк не наближає до праведності. Сумнівно, чи їм допоможе навіть екзорцист чи щоденне окроплення свяченою водою зали засідань. А втім письменник Юрій Винничук запропонував свій варіант молитви для народних депутатів. Хай не образяться віряни, надамо їй текст:

«Гаранте наш, іже еси в Адміністрації, да святиться Рада твоя, да прийде царство наше на другий термін, да буде воля наша, як в офшорах, так і в пільгах наших, відкат наш насущний дай нам днесь і пробач нам хабарі наші, як і ми пробачаємо дарувальникам нашим. І не введи нас в НАБУ, але ізбави нас від Луценка. Амінь».

Справді, така «молитва» навряд чи порятує. Але, починаючи день і бажано молитвою, важливо прожити його і діяти так, як заповідано в ній. Чи жителям під куполом вже й вона не допоможе.

Богдан ВІВЧАР

ЯВОРИНА-2017

ЗГАДАЛИ ВОЯКІВ УПА ТА СУЧАСНИХ ГЕРОЇВ

На Долинщині відбувся фестиваль патріотичної пісні «Яворина». Традиційно захід пройшов в урочищі Розтока поблизу села Липа Витвицької ОТГ Долинського району.

Сюди з'їжджаються патріоти з усієї України, щоб вшанувати пам'ять героїв старшинської школи УПА «Олені» та провідника ОУН Карпатського краю Ярослава Мельника (Роберта).

Голова Івано-Франківської облради Олександр Сич наго-

лосив: «Десятки тисяч загиблих за українську державність – це сила, яка формує наш національний хребет»...

Ми сильні, бо поряд із пошануванням вояків УПА ми вшановуємо сучасних героїв, які загинули на Майдані та в московсько-українській війні», – цитує прес-служба обласної організації ВО «Свобода».

Міський голова Івано-Франківська Руслан Марцінків разом з очільником ВО «Свобода» Олегом Тягнибоком вручили медалі медикам, які рятують

бойців на сході країни. Нагороди отримали Любов Осипенко, Вадим Шевченко і Тетяна Басак. Також медаль «За честь і звитягу» вручили учасникові бойових дій Олегу Туєшину.

ПІДПРИЄМНИЦТВО

МАЛІ, АЛЕ АКТИВНІ

Серед економічно активних підприємств Івано-Франківщини 95,7 відсотка – малі. За цим показником область посідає четверте місце серед регіонів країни.

Про це інформує Головне управління статистики в області.

У 2016 році на Прикарпатті діяло 6,9 тис. економічно активних підприємств – суб'єктів підприємницької діяльності, що у розрахунку на 10 тисяч осіб наявного населення становить 50 одиниць.

На підприємствах області працювало 89,3 тис. найманих

працівників. За попередніми даними майже 42 відсотка загальної кількості було зосереджено у промисловості, 14,9 відсотка – в оптовій та роздрібній торгівлі, ремонті автотранспортних засобів, 13,1 відсотка – у сільському, лісовому та рибному господарстві, 7,4 відсотка – у будівництві.

ЗАКОНОПРОЕКТИ

ЗА ПЕНСІЙНУ РЕФОРМУ

ЯК ГОЛОСУВАЛИ ПРИКАРПАТСЬКІ НАРДЕПИ

Рада в першому читанні підтримала законопроект № 6614, який входить до пакету пенсійної реформи.

«За» проголосували 282 народних депутати.

Народні депутати з Прикарпаття проголосували так:

Юрій Бабій – «за», Юрій Дерев'яко – «утримався», Анатолій Дирів – «за», Михайло Довбенко – «за», Анатолій Матвієнко – «за», Юрій Соловей – «за», Юрій Тимошенко – «за», Віктор Шевченко – «за», Олександр Шевченко – «за», Володимир Шкварилук – «за».

Проект закону, за словами міністра соціальної політики Андрія Реви, напрацьовував Уряд спільно з вітчизняним експертним середовищем,

соціальними партнерами, міжнародними експертами, пройшов розгляд Національною радою реформ.

«Законопроект передбачає підвищення пенсій з 1 жовтня 2017 року для більш як 5,6 млн. пенсіонерів», – наголосив Рева.

Крім цього, за словами міністра, ухвалення цього законопроекту дозволить підвищити рівень пенсійного забезпечення, припинити «зрівнялівку» і запустити механізм щорічного автоматичного перерахунку пенсій.

«Це – наш перший крок на шляху реформування пенсійної системи. Наступним стане реформування системи пенсійного забезпечення військовослужбовців і, найго-

ловніше, перехід до другого рівня пенсійного забезпечення», – зазначив Рева.

Як уже повідомлялося, підвищення пенсійного віку не передбачається, але разом з тим збільшується страховий стаж, від якого залежатиме, вийде українець на пенсію в 60 років, або в 65. Деякі експерти називають це «прихованим підвищенням пенсійного віку».

Так, якщо реформа таки буде ухвалена у нинішньому вигляді, з наступного року вийти на пенсію в 60 років можна буде, маючи страховий стаж 25 років (зараз мінімальний стаж 15 років). Поріг страхового стажу буде поступово підніматися і до 2028 року досягне 35 років.

ВІЗИТИ

КАРДИНАЛ ЛЕОНАРДО САНДРІ НА ПРИКАРПАТТІ

Минулої суботи Івано-Франківськ приймав високоповажного гостя – префекта Конгрегації Східних Церков кардинала Леонардо Сандрі.

Кардинал відвідав Івано-Франківськ у рамках пастирського візиту до України як вияву любові папи Франциска до УГКЦ, передає прес-служба Івано-Франківської архієпархії УГКЦ.

Префекта Конгрегації Східних Церков кардинала Леонардо Сандрі, Блаженнішого Святослава, Апостольського нунція в Україні Клаудіо Гуджеротті зустрів в аеропорту Івано-Франківська митрополит Володимир Війтишин разом із представниками Архієпархіяльної курії. Гостям представили Католицьку

школу-гімназію св. Василя Великого. Згодом високоповажних гостей зустріли наймолодші мешканці Івано-Франківська в архікатедральному і митрополічному соборі Воскресіння Христового.

За час свого перебування в обласному центрі представник папи Франциска відвідав також Івано-Франківське архієпархіяльне управління, духовну семінарію, Навчальний корпус архієпархії та лікувально-діагностичний центр Св. Луки.

«Я насправді щиро вдячний митрополиту Володимирі за

такий приємний подарунок, що маю нагоду побувати в серці архієпархії – архікатедральному соборі, а також і в самій зиніці окар мітрополії – духовній семінарії», – звернувся до присутніх Леонардо Сандрі.

На завершення візиту архієпископ і митрополит Володимир Війтишин подякував кардиналу за його присутність між нами як видимий знак любові папи Франциска до Івано-Франківської архієпархії та УГКЦ загалом.

Після завершення в Івано-Франківську кардинал Леонардо Сандрі взяв участь у заходах та богослужіннях у рамках Всеукраїнської прощі у Зарваниці.

ПРОЩА

НА ГОРУ ЯВІР

21–23 липня відбудеться Всецерковне паломництво на гору Явір, що в Польщі, за участю отця і глави УГКЦ Блаженнішого Святослава.

Проща розпочнеться Архієрейською Божественною Літургією 21 липня о 10.00 на горі Явір, після якої відбудеться освячення пам'ятного хреста з нагоди 70-ї річниці акції «Вісла». Трохи згодом, о 17.00, відбудеться посвячення Сарептського центру в Новиці.

22 липня, Блаженніший Святослав відкриє Лемківську ватру у Ждині. А потім очолить панахиду на могилі о. Андрія Злупка у Гладішові, останнього Апостольського адміністратора Лемківщини, та панахиду на могилі Никифора Дровняка у Криниці.

У неділю, 23 липня, о 10.00, Архієрейською Божественною Літургією у Ждині на «Ватряному полі» з нагоди відзначення 70-річчя акції «Вісла» та посвяченням наріжного каменя під будову «Ватряної церкви» закінчиться це паломництво.

Департамент
інформації УГКЦ

ДО МАРІЙСЬКОГО ЦЕНТРУ

16 липня завершилася Загальнонаціональна проща до Марійського духовного центру у Зарваниці на Тернопіллі. Цьогоріч її присвятили молитвам за мир та цілісність України, 150-річчю коронації Зарваницької чудотворної ікони Пресвятої Богородиці та 125-літтю патріарха Йосифа Сліпого.

У прощі взяли участь глава і отець УГКЦ Блаженніший Святослав (Шевчук), префект Конгрегації Східних Церков Леонардо Кардинал Сандрі, апостольський нунцій в Україні архієпископ Клаудіо Гуджеротті та архієпископ і митрополит Іван Дев'яч із Хорватії.

У рамках прощі предстоятель УГКЦ Блаженніший Святослав провів зустріч із молоддю та очолив багатотисячний похід зі свічками, також відбулася духовно-мистецька програма для молоді та спільна Божественна Літургія на площі перед собором Матері Божої Зарваницької.

Значна частина вірних ішла до Зарваниці пішки. За три дні Зарваницю відвідали понад 100 тисяч прочан. Митрополит зазначив, що у Зарваниці зібралися прочани з усіх областей України. Серед них прочани з Сіверодонецька, Луганська, Харкова, Криму, Херсона, Вінниці, Прикарпаття, Волині, Рівненщини, Житомирщини, Буковини, Львівщини тощо. Окремо було відзначено участь паломників на чолі з архієпископом Харківсько-Полтавським Ігорем (Ісиченком) УАПЦ (о). Також прибули паломники з Польщі, Словаччини, Німеччини, Бразилії, Чилі та Австралії.

ДО 75-річчя УПА: АРМІЯ НЕСКОРЕНИХ

ЕСТАФЕТА У КОЛОМИЯХ

Головні урочистості естафети відбулися на обійсті сотенного УПА Михайла Москалюка на псевдо Спартан у селі Іванівці Коломийського району.

Патріотична естафета, щої Коломийщина прийняла від Надвір-

нянщини, присвячена 75-й річниці створення УПА. Як ми повідомляли, таку акцію започатковано з ініціативи Івано-Франківської облдержадміністрації.

Коломийяни та гості свята зустрілися в Іванівцях на обійсті сотенного УПА Михайла Москалюка на псевдо Спартан.

Після панahiди й урочистостей гості з Надвірнянщини подарували сусідам мистецьке дійство за участю творчих колективів. Коломийщина передасть естафету Галицькому району. А заключне дійство відбудеться 14 жовтня в Івано-Франківську.

ПАРТЖИТТЯ

«РУХ НОВИХ СИЛ» – ДО ВИБОРІВ

В суботу в Івано-Франківську Михайл Саакашвілі та народний депутат України Юрій Дерев'яно розповіли про об'єднання партій «Рух нових сил» та «ВОЛЯ» воднополітичну силу.

«Потрібно якнайшвидше створити справжню альтернативу тому політичному класу, який сьогодні сіє зневіру серед усіх українців. Для того, щоб ми мали реальну можливість показати той шлях, за яким Україна має йти і який приведе до того, що Україна буде найсильнішою, найкращою європейською державою», – заявив на брифінгу нардеп Юрій Дерев'яно.

Михайл Саакашвілі зазначив, що був позитивно вражений молодими активістами «ВОЛІ», які в дуже складних умовах працюють, борються й отримують перемоги.

«Я закоханий у цей край «ВОЛІ», їхнє чітке бачення, куди треба рухатись, що треба робити, як захищати інтереси людей в абсолютно різних справах, де вони боролися проти знищення лісів чи проти корупції», – зазначив Михайл Саакашвілі.

Він констатував, що Верховна Рада зрадила революцію.

«Ми маємо змусити її (Верховну Раду) розійтись. Треба намагатись дійти до достроко-

вих виборів. Треба для цієї мети об'єднувати всі політичні сили. Ми ведемо ще переговори, ми будемо продовжувати нові об'єднання, будемо робити нові центри супротиву олігархічним кланам. А також створювати фундаменти для майбутнього українського Уряду і парламенту», – сказав Михайл Саакашвілі.

На брифінгу також був присутній колишній заступник Генерального прокурора України Давід Сакварелідзе.

«Для мене особисто велика честь стояти тут, з цими людьми. Десь рік назад відбулась наша перша зустріч із Ольгою Галаболою і нашими новими друзями. Ми тоді обмінювались нашими цінностями й новими планами. Я пишаюсь тим, що «Рух нових сил» – це єдина ідеологічна політична партія, яка дуже швидко об'єднує всі інші, які готові будувати нову країну», – сказав Сакварелідзе.

Саакашвілі та Дерев'яно зустрілись з активістами об'єднання «Рух нових сил».

МЕДРЕФОРМА

НАРІЗАЛИ ГОСПІТАЛЬНІ ОКРУГИ

Кабінет міністрів України затвердив перелік і склад госпітальних округів в Івано-Франківській, Кіровоградській та Черкаській областях.

Під час їхньої підготовки були враховані територіальні особливості регіонів (географічні, шляхи сполучення) для створення максимальної доступності людей до високоякісної медичної допомоги.

Зокрема, в Івано-Франківській області планується створення п'яти госпітальних округів: Івано-Франківського, Калуського, Коломийського, Косівського та Надвірнянського.

Зазначимо, що на сьогодні госпітальні округи сформовані в 16 областях України.

СТАТФАКТ

УКРАЇНЦІ НАЙБІЛЬШ АКТИВНІ

Група вчених Стенфордського університету у США з'ясувала, в яких країнах живуть найбільш активні та найбільш «ледачі» люди.

Для цього вони проаналізували кількість щоденних кроків, здійснених понад 700 000 людей у 46 країнах світу.

Про це пише «The Daily Mail».

За словами вчених, середня кількість щоденних кроків по всьому світу становить 4961. Найбільше ходять мешканці Гонконгу – 6880 кроків на день. За ними йдуть китайці – 6189 кроків, а третє місце посіли українці – у середньому вони роблять 6107 кроків щодня.

ЕКО

РЕКРЕАЦІЙНІ ЗОНИ НА ДНІСТРІ ТА ЛІМНИЦІ

Для поліпшення санітарно-екологічного стану водойм і розвитку пляжного туризму в Галицькому національному природному парку громадська організація «Еко-Галич» спроектувала і впровадила ідеї рекреаційних зон «Смарагдове джерело», «На екологічний стежці «На гору Виноградну», «Вербі», «Наметове містечко», «Білі тополі».

Проекти реалізовували за сприяння Галицького районного екологічного фонду, Галицького національного природного парку, ДТЕК (у рамках конкурсу міні-проектів «Місто своїми руками», який проводила Агенція місцевого економічного розвитку міста Бурштина), Департаменту міжнародного співробітництва, євроінтеграції та розвитку туристичної інфраструктури Івано-Франківської облдержадміністрації, ТзОВ «Даноша» (генеральний директор – Крістіан Брокоп Якобсен), інформують «Вікна».

Керівник Центру реабілітації диких тварин Галицького національного природного парку, голова організації «Еко-Галич» Володимир Бучко зазначає:

«Наше завдання – усунення проблем із надмірним антропогенним навантаженням на річки

Дністер та Лімниця, вирішення проблеми із засміченням території, розведенням багатьох невідновлених місць, що призводить до суттєвого погіршення санітарного та екологічного стану річок».

У рамках проектів виготовлено і встановлено арки та огорожі, облаштовано оглядовий майданчик, лісові меблі, туалети, сміттєві урни, облагороджено джерело. Для дітей споруджено майданчик із гойдалками та іншими розвагами, спортивний майданчик. На споруджених відпочинкових об'єктах прибирають сміття, викошують траву і доглядають за малими архітектурними формами.

Володимир Бучко сподівається на екологічну культуру краян:

«Надіємось, що рекреанти рідше навідуватимуться у заповідні зони парку, заборонені для відвідування, і відпочиватимуть на створених рекреаційних об'єктах, а відмінний санітарно-екологічний стан облаштованих берегів матиме позитивний вплив на формування екологічної культури та свідомості населення, особливо у молодого покоління, сприятиме розвитку водного туризму у регіоні».

ЕКСПЕРИМЕНТ

ЖИВЕ ДЖЕРЕЛО АЛЬТЕРНАТИВНОЇ ЕНЕРГІЇ

На території військового містечка у старій частині міста Долина посадили рослину, яка не лише очищує ґрунт, але може в майбутньому стати джерелом альтернативної енергії.

Йдеться про міскантус гігантський (багаторічна трава з родини злаків). Вирощувати його вигідніше, ніж кукурудзу для виробництва з неї біоетанолу. Та це не єдина прерогатива цієї рослини, вважають експерти, основна її цінність у відновленні земель, баланс яких порушений унаслідок активного втручання людини, як-от військова діяльність. Росте міскантус у Долині на території колишнього військового містечка в історичній частині міста, де після бажаного оновлення можна буде відродити інфраструктуру.

КОМУНАЛКА

«ТЕПЛІ КРЕДИТИ» ДЛЯ АВТОНОМНИКІВ

Відтепер ОСББ/ЖБК у будинках, що не приєднані до системи централізованого теплопостачання, зможуть безперешкодно брати участь у програмі «теплих» кредитів та отримувати відповідну державну фінансову допомогу на проведення енергоефективних заходів.

Про це йдеться у постанові Уряду, яку підготовлено спільно з Держенергоєфективності та ухвалено 12 липня на засіданні Кабінету міністрів України.

Річ у тому, що раніше для всіх ОСББ та ЖБК обов'язковою умовою участі у програмі «теплих» кредитів був будинковий облік тепла. Запровадження обліку є передумовою для енергоефективної поведінки мешканців будинків та реалізації заходів з утеплення житла.

«Водночас усе більше бажання скористатися державною допомогою на утеплення житла ви-

Долину відвідали представники наукового проекту «Нова фітотехнологія для очищення забруднених військових земель», що фінансується програмою НАТО «Наука заради миру і безпеки».

Експерти відвідали дослідну ділянку та відібрали проби ґрунту. Як зазначили гості, враження від побаченого позитивні, коріння закрипилося, і тепер слід лише тримати кулаки, щоб рослина перезимувала перші холоди. Перших два роки міскантус потребує особливого догляду та вологи, а опісля безперебійно росте до 25 років. Щодо екологічної безпеки, то, як зазначають експерти, міскантус цілком безпечний як для людини, так і для комах, до прикладу, наших прикарпатських бджіл.

Н. К.

ПОСТАТІ

ЛЕВКО БАЧИНСЬКИЙ – ДЕРЖАВНИК І ПАТРІОТ

Його зовнішній вигляд, вольовий вираз обличчя, яке випромінює розум, рішучість мають характерні риси людини-борця. Бог визначив Леву Бачинському місію людини, яка прийшла у світ, щоб його якщо не цілком змінити, то бодай трохи покращити.

Батьки вибрали йому ім'я Лев, за яким сила й володарювання. За ним була сила його думки і володарювання над словом.

Профіль Левоного обличчя і вся постава нагадує давньоримських сенаторів, ораторів античної Греції.

Сміливо можна поставити його в ряд таких античних ораторів-красномовців як Демосфен, Цицерон. Відомий його виступ в австрійському парламенті, що тривав тринадцять годин.

Величезний досвід посла (нині це депутат) до віденського і варшавського представництва органів тодішньої влади став Левові Бачинському в нагоді, коли був обраний в склад уряду ЗУНР в 1919–1920 рр.

Він мав підтримку в суспільстві і його авторитет незалежний, довіра велика, а вплив на ухвалення важливих рішень не викликає сумнівів.

У своїх політичних переконаннях Лев Бачинський непохитний і по-своєму впертий. Він з тієї когорти діячів, що ніколи не відступали від своїх проукраїнських традицій, бо Україна, вільна і незалежна, була їхнім ідеалом, за який вони не шкодували ні сил, ні здоров'я, ні навіть самого життя.

Саме через ці переконання, за свою цілеспрямованість у захисті народних інтересів Лев Бачинський заплатив життям, якого на рік смерті у 1930 році мав п'ятдесят вісім років.

Алеїніні, на 145-річчя народження, залишається в нашій пам'яті.

Василь БАБІЙ, просвітянин

ЗНАХІДКИ

ВІДНАЙШЛИ ТРИЗУБ

Металевий тризуб, якому понад 75 років, знайшли у Нижньому Вербіжі, що на Коломийщині. Цей український символ виготовили учасники української військової організації, яку в селі в кінці 30-их років організував Гнат Семенюк. Саме його родина й переховувала реліквію у старій хатині.

30 серпня 1941 року – урочиста хода вулицями Коломиї. Це свято зброї, де першим у темном-синій мазепинці крокує мешканець Нижнього Вербіжа Гнат Семенюк. Далі у білих мазепинках його товариство. Це українська військова організація (УВО), яку створювали селами Галичини в кінці 30-их років.

Якгодиться, молоде славетовариство крокує під синьо-жовтим знаменом, на вістрі якого тризуб. У ті роки прапор із тризубом зберігався у родині Семенюків, але з приходом совітів з українськими символами довелося бути обережними, пригадає донька Гната Семенюка Параска Бойчук. Не раз доводилося їм тікати з хати, переховуватися, батька часто арештовували, а додому він повертався у крові й побитий. Каже, тоді прийшли невідомі хлопці й забрали знамено, а тризуб сховали під піч.

Аж цього року внучка Оксана з чоловіком Ігорем запланували стару хату розібрати. Від бабусі чули, що десь там зберігається реліквія, тому вирішили пошукати тризуб.

Господарі кажуть, що здивувалися, коли відчистили тризуб. Пролежавши у землі понад півстоліття, він не поржавів і не мав жодного пошкодження.

Односельця Іван Лудчак, який відшукав пам'ятну світлинку й описав цей історичний факт у своїх дослідженнях, дуже радіє від такої знахідки, адже має безпосередній стосунок до тих подій.

МРІЇ

НА ПОЛІПШЕННЯ ЖИТТЯ

НА ЩО ВИТРАЧАЛИ Б ГРОШІ ПРИКАРПАТЦІ, ЯКЩО ЇХНІ ДОХОДИ СУТТЄВО ЗБІЛЬШАТЬСЯ

Управління статистики провело опитування мешканців Прикарпаття, щодо першочергових напрямів спрямування можливих додаткових коштів.

Результати опитування свідчать, що при значному збільшенні доходів найбільше родин Прикарпаття спрямували б їх у першу чергу на лікування (57,9 відсотка), покращення харчування (48,2

відсотка), придбання одягу і взуття (46,2 відсотка), купівлю побутової техніки (44,4 відсотка) та відпочинок (38,8 відсотка). Кожна п'ята родина скерувала б зайві кошти на поліпшення своїх житлових умов чи освіту, кожна дев'ята – на купівлю автомобіля. Заможливості, кожне двадцять домогосподарство спрямувало б надлишок коштів на накопичення,

кожне п'ятнадцять – на розвиток підприємництва.

Щоб не почуватися бідними, 54,4 відсотка домогосподарств нашого краю вважають, що їхній грошовий дохід повинен становити близько шести тисяч гривень на одну особу в місяць, 28,9 відсотка – від шести до дев'яти тисяч, кожен шостий прикарпатець – десять тисяч і більше.

СХІД І ЗАХІД – РАЗОМ

АРТИСТИ-ВОЛОНТЕРИ
НА ПЕРЕДОВІЙ

Всеукраїнська творча естафета «Воскресне волі дух і наша слава» артистів з Івано-Франківська проходить прифронтовими містами Донецчини та Луганщини.

Тур розпочався з Маріуполя. У складі концертної бригади пісенний гурт «Будьмо», гумористичний театр «Кум», автор і виконавець пісень Василь Михайлович.

Як розповів керівник проекту Ростислав Саведчук, усі учасники туру приїхали на волонтерських засадах, взявши відпустки за основним місцем роботи.

Упродовж кількох тижнів вони планують відвідати з концертами захисників України, які несуть службу поблизу Маріуполя, Волновахи, Мар'їнки, Авдіївки, Попасної, Станиці Луганської та на інших гарячих ділянках фронту.

Учасники туру підготували цікаву насичену програму з відомих українських пісень та власних творів, а також гуморесок і жанрових мініатюр.

Уже перші концерти нагородили артистів з Івано-Франківщини оваціями військовослужбовців, спільним з місцевими талантами виконанням пісень і словами щирої вдячності за подарований позитивний настрій.

ЖИТТЯ ЦЕРКОВ

МОНАСТИР
ЗМІНИВ ЮРИСДИКЦІЮ

14 липня патріарх Київський Філарет прийняв у своїй резиденції архимандрита Максима Волошенюка – намісника монастиря Святого Серафима Саровського, що у селі Кривець Богородчанського району.

Філарет благословив прийняти монастир на чолі з намісником до складу Української Православної Церкви Київського Патріархату на правах ставропігійного монастиря, про що був виданий указ, повідомляє прес-служба УПЦ КП.

Досі монастир святого Серафима Саровського перебував у юрисдикції Української Автокефальної Православної Церкви.

ПОШУК

АРТЕФАКТИ З ЗАМКОВОЇ КРИНИЦІ

Днями калуські краєзнавці та місцеві активісти показали свої найновіші знахідки та розповіли про зроблене й заплановане на найближчий час. Захід відбувся у меморіальному музеї «Калуська в'язниця». Зокрема, презентували матеріали досліджень середньовічної криниці, розкопок криївки й показали цінну карту міста.

Місцезнаходження замкового колодязя дослідники спеціально вираховували, адже мали підстави вважати, що там можуть бути заховані тіла жертв репресій. З'ясувалося, що замкова криниця розташована ліворуч від приміщення музею на глибині близько двох метрів, повідомляє «Нафтохімік».

У процесі ведення там пошуків робіт представник ГО «Карпатські стежки», калушанин, активіст-дослідник Василь Фіцак віднайшов у землі близько півтори тисячі фрагментів різних предметів. Це скляні та дерев'яні вироби, глиняний посуд, кераміка, монети тощо. Загалом нарахували більш як 1500 предметів.

Одна з найцінніших знахідок – фрагмент тарілки з зображенням споруди, дуже схожої на замок.

«Як правило, у середньовіччі магнати замовляли тарілки з зображеннями своїх маєтків, – розповідає старший науковий співробітник музею «Калуська в'язниця», заступник голови міськрайонної «Просвіти» Богдан Яневич. – Коли ми співставили цей малюнок із поштівкою, на якій зображені руїни якоїсь давньої калуської будівлі, то виявилось, що вони дуже схожі. Тож можна припустити, що це і є зображення калуського замку. Також на цьому уламку видно частину якогось напису. Можливо, це прізвище власника маєтку. Ми сподіваємося знайти ще й інші фрагменти цієї тарілки для більш детальної інформації».

Наразі знахідки з засипаної криниці надалі вивчають і «розгадують».

Як поінформував молодший науковий співробітник музею Олег Відливаний, вони підготували грантове подання і в майбутньому сподіваються реконстру-

ювати цю криницю та розмістити стенд з інформацією про неї і калуський замок, який, найімовірніше був розташований поряд. Також планують надалі досліджувати колодязі і таки знайти заховані репресованих.

Завдяки активному волонтерсько-дослідникові, поляку, який зараз працює інженером на деревообробному заводі в Брошневі, Збігнєву Балдизі ми отримали копії цінних для Калуша документів, що зберігаються в краківському архіві. Серед яких – план криниці з описом на старонімецькій мові. Тепер шукаємо людей, які могли б перекласти. Достеменно невідомо, чи це саме та, яку ми досліджуємо, але схоже на те.

Також завдяки Збігнєву Балдизі в розпорядження калушан потрапила й копія унікальної кадастрової карти з планом Калуша за 1787 рік, виготовленої австрійським картографом Апенцелером. Там міститься дуже цінна для дослідників інформація. Зокрема, про розміри і точне розташування калуського замку та Струкової гори.

Окрім цього, місцеві активісти-дослідники розповіли присутнім про свої знахідки під час розкопок бункера повстанців УПА, який нещодавно віднайшли на території Калуської центральної районної лікарні. Зокрема, там вони відшукали гільзи, патрони, осколки гранат, а також, за припущенням, фрагменти друкарської машинки. І найцікавіше, на їхню думку, – мідний щуп сапера. Ймовірно, ним енкаведисти шукали вхід у криївку.

Всі ці знахідки передали до музею. Презентуючи їх, головний спеціаліст із питань інвестицій та міжнародної інтеграції відділу економіки міської ради і за сумісництвом один із пошуківців Віктор Павлів також розповів, що восени планується реконструювати цей бункер, встановити там пам'ятний знак і впорядкувати повстанське джерело неподалік. Також Віктор Павлів звернувся з проханням до тих людей, які проводять несанкціоновані пошукові роботи, щоб вони, віднайшовши цікаві артефакти, віддавали їх до музею, адже це – наша історія.

Н.К.

НЕЗАБУТНІ

«Я САМ – СОБІ
СТАВ ПАМ'ЯТНИКОМ»

НЕВІДОМІ СТОРІНКИ ЖИТТЯ ВІДОМОГО ПОЕТА
ВАДИМА ЛЕСИЧА (ЯРОСЛАВА ДРИГИНИЧА)

За спогадами багатьох, він не любив розповідати про своє доеміграційне життя, обмовлявся про нього вкрай лаконічно, мало що конкретизуючи.

Здавалося, що Лесич ніби хоче щось у ньому приховати. Михайло СЛАБОШПИЦЬКИЙ

(Продовження. Поч. в № 26–28)

Дві невеликі книжечки Дмитра Николишина повертають нас до тих часів, коли в Коломийській гімназії вчився Ярослав Дригинич. Автор поетичної збірки «Хвилі» та промови «ПРОРОК І МИ», виголошеної на святковому концерті в честь Тараса Шевченка в Коломійі дня 21 квітня 1929 р., був гімназійним вчителем і викладав українську мову і літературу. Його в 1930 році польська влада звільнила з роботи, як і Євгенію Дригинич у Болехові... У грудні 1950 року енкаведисти арештували «буржуазного націоналіста» Дмитра Николишина та закатували 14 січня 1951 року. Так розправлялися чужинці з тими, хто чесно служив своєму народові.

Українська молодь мала в кого вчитися. Сама постать вчителя була взірцем високої моралі. Тож Ярослав Дригинич мав подвійне щастя: вдома батько і мати – вчителі, в гімназії – вчитель-письменник. Він вірив у воскресіння Української соборної України. Святий вогонь любові до рідного краю горів у серці поета.

Ось його дарунок рідному краю: «Ліричний зошит» (1953), «Поезії» (1954), «Розмова з батьком» (1957), поеми «Напередодні» та «Крейдяне коло» (обидві 1960 року), «Кам'яні луни» (1964), Вибрані поезії (1965), «Предметність нізвідкіль» (1972). А ще новели, оповідання, нариси та художній переклад.

ПОВЕРНЕННЯ ІМЕНІ

...27 квітня 2017 року до 105-літнього ювілею поета в Болехівській школі відбулося літературне свято «Я сам – собі став пам'ятником. Невідомі сторінки життя відомого поета Вадима Лесича».

На свято було запрошено директорів, вчителів та учнів міських шкіл, викладачів і студентів Прикарпатського лісогосподарського коледжу, працівників музею історії міста імені Романа Сковорди та міської бібліотеки, письменника Івана Ярича (Долина), колишню журналістку газети «Свіча» Галину Щадей-Лицур, Ореста Михайлика з родини Дригиничів (Львів).

До уваги присутніх була представлена виставка з родинного архіву Дригиничів, зокрема: документи, книжки, поштові листівки, фотографії... Свято почалося з показу на екрані будинку в Болехові, де народився Ярослав Дригинич, фотографії Вадима Лесича, його тата і мами, рукописної збірки «Блакитні сни», перших поетичних збірок, що вийшли в Коломійі та Львові, єдиного збереженого листа Ярослава до родичів, родинного будинку Дригиничів у Львові...

Учасники зустрічі за круглим столом Людмила Кіцул, Алла Яремків, Надія Романюк, Любов Гнатюк, Руслана Павелик у своїх виступах наголошували, що ми вперше можемо сказати: тут, у Болехові, почалася життєва дорога Ярослава Дригинича; в тій школі, де ми проводимо літературне свято поета, він почав свою першу науку... Алла Яремків, Надія Романюк (вчителі), Соломія Лісецька, Богдана Матійців, Андріана Пукас, Віталія Юзьків (учениці школи № 1) декламаціями віршів відкривали красу, небуденність та оригінальність поетичного слова Ярослава Дригинича.

Ще на конференції минулого року ми пояснили причину зміни його прізвища, нищення в родинному домі Дригиничів документів, фотографій, книжок...

Тепер по-новому починаємо розуміти окремі його твори, по-новому починаємо відлік часу його життя.

Тому першим твором для нашої розмови ми вибрали поезію «Епітафія на піску», написану 1962 року, та яка увійшла до збірки «Кам'яні луни» (1964).

ЕПІТАФІЯ НА ПІСКУ
Я сам собі став спогадом.
Тривога ще тріпочеться,
але безригла.

Куди ж вернутися,
коли немає вороття?

І зверстані шляхи –
як ріки висохли в пустелі
під жовтим небом.

Пісок не гасить спраги,
лиш засипає очі.

Сліди від стіп в піску –
розсуєне вітер,
і я їтому навмання.

Я йду. І бачу:
десь далеко догоряє
багаття сонця –
за вежами піску, за піском веж.
Я пам'ятаю – сонце,
як підводилось вогненно,
– й мандрувало.

Тривога вгрузла у піщані вежі,
Я сам – собі став спогадом,
тривожним пам'ятником
із піску,
під жовтим небом.

1962

1962 рік... Минуло майже вісімнадцять років з часу, як він пішов шляхом скитальця, навік попрощавшись зі світом, в якому його дитинство і юність, школа і гімназія, університетська наука і перші чотири поетичні збірки, одна з них рукописна. Залишилась ця книжечка як згадка про Болехів, де він народився, як пам'ять про Львів, де вічна туга тата й мами... Там і його «Блакитні сни», яких не знищив час, і поетичні збірки «Сонцеблиски» (Коломия), «Відчиняю вікно» і «Різдво віддаль» (Львів), які засвідчили: в українську літературу увійшов молодий поет Ярослав Дригинич, що підписав свої твори псевдонімом Ярослав Ярий.

ГОЛОСОМ ЗБОЛЕНОЇ ДУШІ

1962 року 7 жовтня (ми маємо щастя сказати це вперше!) Вадиму Лесичу виповнилося 50 років. Ми не знаємо, чи саме 7 жовтня, в день своїх уродин, поет привітав себе віршем, в якому він сам – собі став спогадом, тривожним пам'ятником із піску під чужим небом. Але це був його ювілейний рік. І то була його таємниця.

«Епітафія на піску» – це його думки про минуле, таїною покриті, про яке він не може сказати, куди він не може повернутися... Чи не тому його «зверстані шляхи» тепер стали висохлими ріками в пустині. Бо вороття нема.

Його тривога «тріпочеться безсило, безкрило...». Та було сонце... Він пам'ятає, як воно підводилось вогненно і мандрувало. Кризь пісок часу в його душі оживає образ багаття сонця, що десь далеко догоряє.

Лариса ДАРМОХВАЛ,
почесна голова Союзу українок Болехова
(Далі буде)

ТВОРЧІСТЬ

НА СТРУНАХ СВІТЛОЇ ДУШІ

Є люди з ліричною душею, які люблять поетичне слово. Серед них – Марія Сазонова, уродженка міста Хорол на Полтавщині, якій сьогодні за 93, мешканка села Нижній Вербіж Коломийського району. Колишня вчителька закінчила педінститут в Станіславі, працювала в Городенці, селах Мишин, Сопів, Нижній Вербіж.

Перший вірш «Сон» був надрукований у городенківській газеті 1947 року. Вона активна просвітянка, членкиня спілки літераторів «Сучіття», авторка збірок «Найкращий друг», «На межі тисячоліть», «Пам'ять серця», «Чекання

перемін», «Гіркий ужинок», «Пограбовані», «Пробудження», «Весни не зупинити», «З любов'ю і вірою», «Вибране», «З надією», «Надвечір'я», «Повертайтеся живими», «Вечірній дзвін».

– Цього року побачили світ збірки віршів Марії Максимівни «Вдячність» та «І знов чекання перемін», – говорить поет Василь Рябий. – Як і в попередніх, вона відгукується на злободенні події. Це її своєрідний ліричний щоденник, у якому виливає свою душу, ділиться думками й переживаннями.

– Їй за дев'яносто літ, – говорить голова Коломийської «Про-

світи» Василь Глаголюк, вітаючи з творчим доробком, – а вона має добру пам'ять, добре на свій вік бачить, читає вірші людям. Живе красивим словом. Пані Марія пише:

Я вдячна Богові за щастя,
що є можливість віршувати.
Велике горе це на старість,
як друзів змушена втрачати.
Сільська поетеса дякує всім, хто допоміг невеличким тиражем видати збірки. Поетична творчість їй продовжує життя.

Володимир ФРАНКЕВИЧ,
член НСЖУ, просвітянин

СПОРТ ЄДНАЄ

КУБОК «КРИЛА ДРУЖБИ» У КОЛОМИЯН

ЗБІРНА КОМАНДА УКРАЇНСЬКОЇ ДІАСПОРИ ЗІ США ЗІГРАЛА В ТУРНІРІ З ФУТБОЛУ НА ПРИКАРПАТТІ

З 12 липня на стадіонах Калуша та Коломійі відбувався Міжнародний турнір з футболу «Кубок Крила дружби».

Змагання, в яких взяли участь команди «Тепловик-ДЮСШ № 3» (Івано-Франківськ), «Калуш (U16)», «Карпати (U16)» (Коломия) та «СУМ (U16)» (США) – збірна команда представників української діаспори, ініціювала Спілку української молоді США.

15 липня, в Івано-Франківську на стадіоні «Рух» у рамках

заключного етапу зіграли «Тепловик-ДЮСШ № 3» (Івано-Франківськ) – «СУМ» (США). Перемогу з рахунком 5:3 здобули іванофранківці.

Перемогу в турнірі здобули юні коломияни, які й стали володарями «Кубка Крила дружби».

Координатор СУМ США Михайло Томашевський розповів, що у минулому році у нього виникла ідея відвезти сумівську юнацьку футбольну команду в Україну, де хлопці побачили б

свою спадщину, ознайомилися з культурою своїх предків і зіграли з однолітками у футбол.

Голова Івано-Франківської федерації футболу Тарас Клим зазначив, що головне завдання турніру полягає у популяризації футболу серед юнацтва та об'єднанні українців різних країн. Крім спортивної складової, турнір має і культурну: американська делегація відвідає найкращі туристичні та історичні місця Прикарпаття.

БЛАГОДІЙНІСТЬ

ПРИЙМЕ «СИНЬОГОРА»

Відпочинок передовсім для родин полеглих і безвісти пропалих організують коштом обласного бюджету.

Під час відпочинку ветеранам з родинами організують екскурсії резиденцією Президента.

На цей час на базі відпочинку «Синьогора», що належить до комплексу колишньої президентської резиденції на Прикарпатті, вирушили понад двадцять сімей, рідні яких загинули або зникли безвісти під час бойових дій на Донбасі.

Як зазначили в департаменті соціальної політики, цього року за кошти обласного бюджету буде організовано відпочинок для понад 1200 осіб.

Програма підтримки учасників АТО на Прикарпатті діє з 2014-го, її фінансування цього року було суттєво збільшене. Самі ж учасники реабілітації зазначають, що саме сімейний відпочинок найкорисніший для людей, які втратили здоров'я або рідних на війні.

ЛІТО-2017

НА ВІДПОЧИНОК ДО МОРЯ

ДІТИ УЧАСНИКІВ АТО З ПРИКАРПАТТЯ ВІДПОЧИВАТИМУТЬ У ХЕРСОНСЬКІЙ ОБЛАСТІ

Згідно домовленостей про співпрацю між Івано-Франківською та Херсонською областями щодо обміну делегаціями учнів на відпочинок у Карпатах та на Азовському і Чорному морях, діти учасників АТО з Прикарпаття отримали запрошення на відпочинок на Херсонщині у літній період.

Минулої суботи розпочався заїзд першої групи дітей з області для відпочинку в дитячому оздоровчому таборі «Прибережний» у селищі Лазурне Скадовського району. Він триватиме до 24 липня. А з 9 до 18 серпня триватиме другий заїзд. Тоді молоді відпочиватиме у дитячому оздоровчому таборі імені Юрія Гагаріна м. Скадовська.

До сонячної Херсонщини з Івано-Франківщини поїхало 50 дітей, на другий заїзд – 26.

МАЛЬТІЙЦІ НА ТАБОРУВАННІ

У селі Дора на Яремчанщині відбувався XVIII Всеукраїнський мальтійський наенокмп для 130 мальтійців та їхніх друзів з Івано-Франківська, Тисмениці, Львова, Києва та Маріуполя, Містечка милосердя святого Миколая, що у Крихівцях, та Черченського навчального реабілітаційного центру.

Про це повідомляє Мальтійська служба допомоги на своїй сторінці у «Фейсбук».

«Цьогорічний табір – це справді наенокмп, це справді щось нове в житті кожного мальтійця, безліч експериментів і навчань, нові мальтійські пісні, як завжди, найсмачніша кухня, де, незважаючи ні на що, панує злагоджена і продуктивна праця, руханки, після яких всі стають бадьорішими, емоційні танці й музика завдяки Іванові Вацику, якого всі люблять», – говорить волонтер Валя Стецько.

Також у програмі табору були різноманітні мандрівки і розважальні заходи.

«Мандрівка на Білий камінь, така собі захоплююча мальтійська гонка націй, літні вечори біля ватри з піснями під гітару, які впевнено залишаються в пам'яті назавжди, обов'язкові вечірні молитви, під час яких кожен міг задуматись і подякувати Богові за прожитий день, душевні розмови з Отцем, в якого є відповіді на всі запитання, люди, які стали справжніми друзями, з якими приємно радіти і можна знайти підтримку в обіймах, коли сумно, і ще багато-багато чого цікавого нового та експериментального», – розповідає волонтерка.

Як ми повідомляли, з 11 по 13 серпня у серпні на Коломийщині відбудеться 24-ий Міжнародний гуцульський фестиваль.

До свята активно готуються вже кілька місяців. Наразі триває обговорення організаційних і технічних питань та мистецької програми.

Міжнародний гуцульський фестиваль проводять задля розвитку та популяризації традиційних видів народного мис-

РОБИ ЯК Я

МАЙСТЕР-КЛАС

В обласній бібліотеці для юнацтва працює літній читальний зал «Літо. Книга. Я і друзі».

Для учнів літнього англomовного табору Перших Київських курсів іноземних мов (керівник зміни – Наталя Василівна Жмендюк) проведено майстер-клас із виготовлення метеликів з пластикових пляшок.

Із пластикових пляшок можна зробити безліч усяляких виробів. Вони можуть бути красивими, корисними, незвичайними або всім

ДІЙСТВО ДЛЯ ВСІХ

тецтва, звичаїв, обрядів гуцулів щороку з 1991-го. Коломийщина уже втретє прийматиме мистецьке дійство на своїх теренах. Уперше це було в 2000 році, вдруге гуцульський фестиваль відбувся у 2006-му.

Фестиваль – чудова нагода залучити інвестиції на Прикарпаття, – говорить начальник управління культури, національностей та релігій Івано-Франків-

ської облдержадміністрації Володимир Федорак.

Розпочнуть захід науковою конференцією у Національному музеї народного мистецтва Гуцульщини та Покуття. Генеральний директор закладу Ярослава Ткачук повідомила, що окрім наукових доповідей учасникам дійства покажуть традиції гуцульського весілля.

разом. В умілих руках пластикові пляшки перетворюються в метеликів, пташок, симпатичних їжачків та бджілок. Політ фантазії і трохи кмітливості – все, що потрібно для виготовлення хорошого виробу.

Під керівництвом бібліотекарів Валентини Мельник та Людмили Ковальчук діти з захопленням виготовляли кра-

сивих та оригінальних метеликів, які стануть чарівною прикрасою для будь-якого інтер'єру.

ПРИРОДА І МИ

ВИХОВАННЯ ЗМОЛОДУ

УРОКИ ТВЕРЕЗОСТІ

Антиалкогольна програма для дітей. Як не втратити до полону «зеленого змія», відтепер вивчатимуть івано-франківські учні. Перші уроки тверезості в розкладі школярів з'являться вже з вересня. Їх проводитимуть місцеві активісти та духовні наставники. Під час навчання розкажуть підліткам про згубний вплив алкоголю. А також про пере-

РЯТУЮТЬ ЛЕЛЕЧЕНЯТ

Під час недавньої негоди на Заході України багатьох птахів, зокрема лелеченят, сильним вітром повикидало з гнізд. Вони опинилися на землі з поламааними крилами й ногами.

Тепер їм замість батьків – працівники Центру реабілітації дикої природи.

Тут є птах, якому ампутували одну ногу, інший – з пологою ногою, та ще кілька здорових

лелеченят, яким і двох місяців немає і літати вони ще не вміють.

У Центр реабілітації птахів звозили з усього Прикарпаття і навіть Тернопільщини. Своїх вихованців працівники Центру посилено годують, переважно рибою. Сподіваються, що здорові лелеченята до осені оклигають і полетять у вирій. Скалічені залишаться тут назавжди.

ливо поблизу навчальних закладів. Повідомити виявлені факти незаконної реалізації «оковитої» дітям може кожен мешканець міста, зателефонувавши на «гарячу лінію» МВК «15-18».

Окрім того, в рамках програми запланована низка культурно-масових заходів під гаслом «За тверезість». На підтримку просвітницького руху в бюджеті міста передбачено 100 тисяч гривень.

НОВАЦІЇ

ВЕЛОШКОЛА ДЛЯ МІСТЯН

Набір на другу в цьому році «Велошколу» стартував у Івано-Франківську. Початок навчального курсу – 29 липня о 10.00.

«Велошколу» проводять у межах програми «Стала мобільністю», яку реалізує платформа «Тепле місто».

Місце, де традиційно збираються учасники, – коване сонце на Валах (вул. Шопена).

Реєстрація: <https://goo.gl/forms/KPhLuMpGtz8RHs3z1>

«Це навчання для тих, в кого є велосипед і бажання використовувати його щодня, але хто боїться

їздити в міських умовах. Поїхали!» – запрошують організатори.

В програму входить: теоретична частина (говоримо про безпеку руху, поведінку на дорозі і т. ін.), практична частина (поїздка містом у супроводі інструктора та поліції).

АКЦІЇ

ПРОБІГТИ НІЧНИМ МІСТОМ

У ніч з 29 на 30 липня в Івано-Франківську на території заводу «Промприлад» пройде «Нічний забіг-2017».

Ця подія відбуватиметься в рамках підготовки до цьогорічного «Frankivsk Half Marathon», який 24 вересня проведе платформа «Тепле місто».

Нічний забіг стартуватиме опівночі, але учасників запрошують приходити з 23.00 – саме тоді організатори розкриють деталі перегонів.

Щоб взяти участь у заході, потрібно заповнити реєстра-

ційну форму і сплатити внесок у сумі 50 грн.

Зібрані кошти спрямують на спортивні змагання серед фізично неповносправних людей, які організовує Мальтійська служба допомоги.

Нагадаємо, що в рамках підготовки до «Франківського півмарафону-2017» проводяться регулярні відкриті бігові тренування. Окрім того, вже незабаром стар-

ЦЕ ЦІКАВО

НАДМІЦНЕ СКЛО

Японські вчені створили скло, що за міцністю не поступається сталі. Розробка призведе до появи нового типу матеріалу, який обіцяє революціонізувати використання скла. Технологія стане доступна споживачам протягом найближчих п'яти років.

Новий матеріал, наприклад, захистить фасад будівель від руйнування в разі стихійного лиха, а крихкий дисплей смартфона перестане бути пробле-

Фхівці інституту промислових наук Токійського університету знайшли спосіб підвищити міцність скла до рівня сталі, при цьому воно буде легким і тонким. Секрет полягає у використанні більшої, ніж раніше, кількості оксиду алюмінію, який покращує механічну міцність скла. Раніше такі спроби не мали успіху. Тепер учні розв'язали цю проблему. Виробництво скла відбувалося в спеціальній печі з лівітуючими складниками. Серійні продукти на основі суперскла з'являться у продажу в найближчих п'ять років.

УСМІХНІТЬСЯ

– Куме, ну і який у вас урожай?
– Та як ніколи, куме! Мішок картоплі посадив, мішок зібрав – жодна не пропала!

– Куме, ану пошукайте в тому гуглі що за прикмета, коли каву на себе проливаєш.

– То, куме, як руки не з того місця ростуть, то ніякий гугл не допоможе!

Підлеглий говорить шефу:

– Ви просто зобов'язані підвищити мені зарплату! Мною цікавиться вже три компанії!

– Гмм... І які ж?

– Телефонна, газова і електрична.

Наступного дня дійство перейде з центру Коломиї на околиці, у прилегле село Королівка, розповідає голова Коломийської райдержадміністрації Любомир Глушков.

Вже у Королівці буде насичена мистецька програма від колективів Прикарпаття та України. Очікують іноземні делегації. Кожен гість фестивалю зможе також ознайомитись із традиційною гуцульською їжею, автентичним одягом, витворами мистецтва гуцулів.

СПРОБУЙТЕ

ВПРАВИ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я ОЧЕЙ

Ми тренуємо руки, ноги, прес, але мало хто замислюється над вправами для очей. Проте кожен лікар скаже, що про здоров'я очей теж потрібно дбати, а тому виконувати різноманітні вправи. Деякі з них поліпшать зір, інші допоможуть розслабитись.

Отож пропонуємо вісім простих вправ для очей, які можна виконувати, не встаючи з крісла.

1. Натискання на повіки

Покладіть пальці на повіки; протягом двох секунд легко натисніть, а потім – відпустіть (переконайтесь, що ви не тиснете надто сильно). Повторіть таку вправу від 5 до 10 разів.

Після закінчення дайте очам час пристосуватись до світла.

2. Рухи очима по колу

Повільно рухайте очима по колу справа наліво і навпаки. Повторіть вправу від 5 до 10 разів.

3. Погляд з боку в бік

Під час цієї вправи подивіться праворуч і затримайте погляд на 5–10 секунд. Потім – гляньте на такий же час ліворуч. Після цього протягом двох секунд дивіться прямо. Повторіть цю вправу 10 разів.

4. Косоокість

Візьміть тонкий предмет, наприклад, олівець, і зосередьтесь на ньому, тримаючи його на відстані простягненої руки. Потім наблизьте олівець до носа, утримуючи погляд на ньому, і знову відведіть на відстань руки. Повторіть вправу 10 разів.

5. Здивування

Пригадайте, як виглядають люди, коли вони здивовані чи шоковані.

Тому спробуйте відтворити здивований погляд протягом п'яти секунд, звівши очі догори. Розплющіть їх настільки широко, як тільки можете. Повторіть 10 разів.

6. Зігрівання очей руками

Розітріть нижні частини долонь, потерши їх. Заплющіть очі й легко натисніть долонями на них. Повторіть цю вправу 5 разів протягом п'яти секунд.

7. Фокусування на різних речах

Коли очі втомились від комп'ютера, відірвіть погляд від екрану. Виберіть об'єкти, розташовані від вас на відстані 3 та 10 метрів (головне, щоб вони знаходились один за одним).

Витягніть вперед руку з великим пальцем. Опустіть палець вниз, та подивіться на об'єкт, який знаходиться на відстані 3 метрів, а потім на той, що знаходиться на відстані 10 метрів від вас. Опісля повторіть вправу у зворотньому напрямку. Повторіть її від 5 до 10 разів.

8. Заплющені очі

Якщо ви проводите за комп'ютером вісім годин, то потрібно зменшити навантаження на очі.

Вимкніть монітор і сядьте якнайдалі від яскравого світла. Зіпріться на спинку чи покладіть під голову подушку й заплющіть очі. Побудьте в такому стані від 5 до 10 хвилин. Повторіть вправу двічі на день.